

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

VII. De donationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

DE DONATIONIBVS.

TITULUS VII.

§. I. Donatio sola liberalitate constat.

Donationis contractus solâ liberalitate constat; cum quis ob nullam aliam causam dat, quàm ut liberalitatem & munificentiam exerceat. In quo si intervenerit rei traditio, statim ea sit accipientis, *l. 1. in princ. l. 6. D. hoc tit. si minus*, agitur ad rei traditionem, conditione certâ, si stipulatio intercessit; alias conditione ex lege, *l. Si quis argentum 35. C. eod.* Quamvis de jure Canonico nomen donationis exprimere necesse non sit, *c. Dilecti 6, Ext. De judic.*

§. 2. Donatio nonnumquam præsumitur.

Interdum hæc donatio præsumitur, eâ specie; cum quis prudens nullo jure cogente aliquid dat, *l. Donari 29. D. eod.* Cujus enim per errorem dati repetitio est, ejus consultò dati donatio est, ut habet juris regula, *l. 54. D. De R. l. 1. De condit. indeb.*

§. 3. De insinuatione donationis.

Sed videndum est, ne donatio quingentos solidos excedat; alioqui quod supra hanc summam erit, Magistratui insinuandum est. *l. penult. junctâ l. 34. C. hoc tit.* nisi donatio in redemptionem captivorum, vel in refectionem ædium ruinâ aut incendio consumptarum conficiatur. *l. penult. vel à Principe privato; sive è contrâ, l. Sancimus 34. C. Auth. Item Cod. eod.* vel à magistris militum ipsis militibus fiat, *l. l. pen.* Nam his casibus donatio cujuscumque quantitatis, insinuatione non eget, *jam ad jurib.*

§. 4. De his qui donare non possunt.

Non tamen omnibus donare permissum est, etiam si rerum suarum domini sint: non enim minoribus xxv. annis, *§. nunc admonendi Instit. Quib. alienare licet:* non conjugibus inter se, *loto tit. D. C. Cod. De donat. inter vir & ux.* neque invicem parentibus & liberis in potestate eorum constitutis, *l. Cum de 9, Cod. De donat. l. Donationes 25, C. De donat. inter vir & ux.* Quamvis his duobus posterioribus casibus, donatio morte donatoris convalescat, *l. l. Donationes, cap. fin. Ext. eod. tit.* imò & donatio illa parentis in filium, emancipatione confirmatur, *l. Sive 17, C. h. t. l. 2, C. Si quis alteri vel sibi.*

§. 5. Prælati Ecclesia an donare permissum.

Et cum nemo plus juris in alium transferre possit, quàm ipse habet, *l. 54. D. De R. l.* rectè sequitur, Prælatos Ecclesiarum (cum rerum Ecclesiasticarum non domini, sed procuratores sint, *cap. 2, Ext. hoc tit.*) rem Ecclesiæ alteri donare non posse: præterquam si datæ rei quantitas, & loci consuetudo à sacris Canonibus non improbata donationem patiatur, *cap. 3, C. ibi laicus Doct. Ext. eod. Facit l. Filiusfam 7, D. hoc tit. l. Cum plures 12, §. cum tutor D. De administr. C. peric. tit.* aut si Episcopus Ecclesiæ sive monasterio extruendo donationem faciat, *juxta decisionem text. in cap. penult. Ext. hoc tit. juncto can. 74, Bona rei xii. q. 2.*

§. 6. Casus quibus donatio revocatur.

Et licet donatio semel legitime facta retractari non possit, ne quidem rescritto Principis, *l. Si donationem 5, Cod. De revoc. donat.* jure tamen obtentum est, ut, si donatarius ingratus fuerit in donatorem suum, videlicet, impias manus, vel atroces injurias, vel grave damnum illi inferendo, vel insidiando vitæ ipsius; donatio à donatore, non verò ab ejus hærede revocari possit, *cap. fin. Ext. hoc tit. l. fin. Cod. De revoc. donat.* Imò, & si modo donationi adjecto satisfactum non erit à donatario, impunè res donata repetitur, *l. fin. C. d. tit.* Idque in donatione privato facta. Nam quæ Ecclesiæ facta est donatio, non revocatur ob modum non impletum, sed ad ejus impletionem agitur: nisi modo adjecta sit clausula revocatoris, hæc vel alia similis: Et si modo adjecto paritum non fuerit, res donata repetatur, *cap. Verum 4, Ext. De condit. appof.* Sed & eorum sententia non improbabilis est, qui donationem omnium vel partium bonorum revocari posse contendunt, propter liberos postea à donatore susceptos, *per text. in l. Si unquam 8, C. De revoc. donat. vide ad eandem l. Tiraq. C. Gomezium Var. resol. lib. 2, cap. 4, num. 11, adde can. fin. xvii. q. 4.*

§. 7. De aliis generibus donationum.

Loquimur autem in præsentem de donatione simpliciter, quæ propriè donatio dicitur; non quæ

fit ob causam, qualis est donatio causa mortis, dotis, propter nuptias, & remuneratoria.

§. 8. De donatione causa mortis.

Donatio causa mortis fit ob suspicionem mortis imminens, etiam ab eo, qui alioqui firmæ valetudinis est, l. 3. cum illi seqq. D. De mort. caus. donat. Et insit. De donat. in princ. ejusque effectus post mortem donatoris confertur, l. Non videtur 23, D. De mort. caus. donat. Inlar legaci, l. Illud 37, D. Jam à tit. l. fin. Cod. de donat. caus. mort. Revocatur verò tribus ex causis, I. Si donator convaluerit, II. Si donatarius prior ante donatorem decesserit, III. Si donatorem pœntuerit donationis, d. tit. Insit. in princ. l. Non omnis 16, circa princ. D. Si cert. per l. Qui mortis 30, D. De mort. caus. donat.

§. 9. De donatione dotis, propter nuptias, & remuneratoria.

Donatio dotis fit marito ab uxore, vel hujus nomine à parente, vel ab alio, pro sustinendis oneribus matrimonii, l. Pro onerib. 20, & passim C. De jure dot. l. unica C. De rei uxor. act. l. fin. C. De donat. ante nupt. Unde constante matrimonio repeti non potest; nisi maritus facultatibus suis labatur, l. Si constanti 25, D. Solutio matrim. l. Vbi 29, C. De jure dot.

aut bona sua fisco inferantur, l. Si marito 12, D. Sol. matrim. l. 1, C. De repud. adde Novel. Vt lic. matr. §. quia verò plurimas & s. causas, & casum in l. Quæmadmodum 57, Sol. matr. Donatio propter nuptias contra constituitur mulieri à marito, vel ab alio ejus nomine, respectu dotis, l. fin. cum Auth. Ed. de cursum C. De donat. ante nupt. Remuneratoria verò in vicem præstiti officii fit: atque idcirco irrevocabilis est, l. Attilius 27, & l. Si pater 35, §. fin. D. De donat.

§. 10. Dos & donatio propter nuptias quibus casibus revocant, aut lucro cedant alteri conjugum.

Ut autem soluto matrimonio dos ad mulierem, ita & donatio propter nuptias redit ad virum; nisi de consuetudine aliter obrineat, aut pactum de lucranda dote, vel donatione propter nuptias, quod utrimque æquale est, intercesserit, cap. fin. Ext. De don. inter vir. & ux. adde Novel. 97 de equal. dot.

NOTATIO in Tit. 7.

a Intellige primam revocationis causam, cum in infirmitate facta est donatio, de quo Lucius Pet. Costal. ad l. Non omnis 19, D. Si cert. per.

DE RERVM PERMUTATIONE.

TITVLVS VIII.

§. 1. Qua res permutabletur.

Permutari dicuntur res, cum una pro alia datur & accipitur, domini transferendi causa. Et id quidem propriè, l. Naturales 5, §. 1, D. De præscr. verb. l. 1, §. fin. D. De rer. permut. cap. 1, Ext. hoc tit. Vide sup. de reb. Eccles. non alien. Et enim hoc jure & beneficia Ecclesiastica rectè inter se permutable dicuntur, passim hoc tit. Ext. & in 6, & in Clement. quorum tamen apud Clericos nullum dominium est, sed sola administratio, cap. 2, Ext. De donat. Et de his dumtaxat hic dispiciamus.

§. 2. Beneficiorum permutatio ut permessa sit.

Et quidem beneficiorum Ecclesiasticorum permutatio à jure improbara est, si ea privarâ auctoritate permutantium fiat, cap. Majoribus 8, Ext. De præben. cap. Quasitum 5, Ext. hoc tit. ad eod. quod uterque permutatis beneficiis privari possit, cap. Cum olim 7, Ext. hoc tit. Igitur auctoritate Episco-

pi opus est, in cujus manus beneficiorum prius resignatio fiat; deinde ab eo utrimque alteri alterius beneficium conferatur, cap. unico hoc tit. in 6, & in Clem. juncto d. cap. Quasitum. Ubi tamen eorum collatio vel presentatio ad alium spectat, etiam illius consensus exquiratur, juxta cap. Quod omnes De reg. jur. in 6, l. fin. Cod. De auct. præst. cap. Ad hac, cap. 7, in fine Ext. De offic. Archidiacon. Vide latius Egid. Bellameram. in 2. p. qu. 8, & in 4. p. r. tot.

§. 3. Beneficia ex causa permutationis vacantia alteri tertio conferri non debent.

Quod si verò Episcopus hujusmodi beneficia ex casu permutationis resignata sibi, tertio alicui conferat, nullius momenti erit hæc collatio, cap. unico eod. tit. in Clem. etiam si hic tertius auctoritate Sedis Apostolicæ expectabat primum beneficium vacans: cum beneficia illa non simpliciter

§§§

vaccat,